

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnökségének és képviselő-testületének november 12-ei ülésén az első téma az áfa-törvény módosítása volt. A szövetség elnöke beszélt arról, hogy milyen jelentékeny összeg kiesését jelenti ez a könyvtárak működtetésére fordítható keretből, és hogy a várható állami kompenzáció ezt feltehetően nem fogja fedezni. Ezért az IKSZ nevében levelet írt az ágazati miniszternek és az Országgyűlés kulturális bizottsága elnökének, melyben a támogatásukat kérte a probléma megoldásához. A lehetőséget az érintettek a költségvetési törvény módosításában látják.

Felhívta a figyelmet arra is, hogy a kompenzáció eljuttatása a könyvtárakhoz akadályokba ütközhet, ha ezt a pénzt az önkormányzatok nem címzetten kapják.

A jövő évi béremelés is nagy gondot jelent az intézményeknek, hiszen annak fedezetét csak elbocsátásokkal tudnák előteremteni. Az ügyben közös fellépésre van szükség a Magyar Könyvtárosok Egyesületével.

Az IKSZ együttműködési megállapodást köt a Regionális Fejlesztési Holding Rt.-vel, ami lehetőséget nyújt majd arra, hogy a kistérségi könyvtárakat bevonják a regionális fejlesztésekbe. Ez egyfajta kiutat is jelenthet ezeknek az intézményeknek, de ennek érdekében feladatokat is kell vállalniuk.

A könyvtárosképzés problémáinak megoldásához hozzájárulhat, ha az IKSZ megfogalmazza a munkáltatók elvárásait. Szükség van egy felmérésre, amelyből kiderülne, hogy pontosan milyen ismeretekre volna szüksége egy frissen végzett könyvtárosnak ahhoz, hogy megfeleljen a mai követelményeknek, s az is, hogy a valós helyzet mit mutat. Ennek ismeretében lehet majd megbeszéléseket kezdeményezni az illetékesekkel.

A testület döntött arról, hogy a szövetség december 12-én a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban 11 órától közgyűlést tart, előtte pedig – 10 órától – ugyanott vezetőválasztás lesz a Tudományos és Szakkönyvtári, valamint a Városi Könyvtári Tagozatban. Kérjük az IKSZ tagjait, hogy adják le jelölésüket a jelölőbizottságok tagjainak! Mindhárom választást külön bizottság készíti elő,

tagjaik nevét és elérhetőségét megtalálják az IKSZ honlapján (www.vein.hu/library/iksz) vagy meg tudhatják a titkárságtól.

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem és a Magyar Rádió együttműködési szerződést köt. A megállapodás alapján az egyetem hozzájárul ahhoz, hogy az általa 1994 óta használt ALEPH integrált könyvtári rendszer kottatári vonatkozású részeit a közszolgálati rádió Archívuma számára számítógépes úton hozzáférhetővé teszi, amiért cserébe hasonló jogosultságot kap a rádióban telepített adatbázishoz.

A Tudományos és Műszaki Tájékoztatás (TMT) 50. évfolyamának megjelenése alkalmából jubileumi ülést tartottak november 3-án a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. Az ülést levezető *Dippold Péter* köszöntőjében kiemelte a lap igényes gyorsaságát, mellyel a legújabb tudományos eredményekre reagál.

Dr. Horváth Péter igen alapos előadásában (*Az információtudomány jelene és jövője*) javaslatot tett egy új szakkifejezés, az 'infológia' bevezetésére.

Értekezése tulajdonképpen annak a cikksorozatnak a folytatása volt, melynek *Az információtudomány történeti háttere* címmel megjelent része kapta a TMT 3 év 3 legjobb cikke versenyének első díját. A második helyezett *Ungvári Rudolf*, a harmadik *Tószegi Zsuzsa* írása lett.

Papp István általában a szakmai folyóiratok problémáit, feladatait fejtette ki mindenre kiterjedő figyelemmel, sok megszívlelendő jó tanáccsal fűszerezve előadását.

A jó hangulatú találkozó végén előfizetéseket sorsoltak ki azok között, akik szavazataikkal részt vettek a legjobb cikkek kiválasztásában.

Október 30-án első ízben adták át a Magyar Könyvtárosok Egyesülete által alapított **Füzéki István-émlékérm**et bensőséges ünnepség keretében, az Országos Széchényi Könyvtárban elhelyezett Füzéki-émléktáblánál. A kitüntetést nem utolsó sorban a Könyvtárosok kézikönyve szerzőjeként és szerkesztőjeként szerzett érdemeiért

dr. Horváth Tibornak ítélte oda a kuratórium. Gratulálunk!

November 5-én emléktáblát avattak a Csorba Győző Megyei Könyvtárban Weöres Sándor születésének 90. évfordulója alkalmából. A könyvtár megalakulásának hatvanéves jubileumára és Weöres Sándor tiszteletére kiállítás is nyílt a könyvtárban.

Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum Könyves Kálmán körüli épületében várhatóan február végéig látható a „... színes tintákról álmodom” – Írószerek és rajzeszközök című kiállítás. Ugyanott tekinthető meg az Orbis Pictus címmel bemutatott anyag is.

Az Országos Idegennyelvű Könyvtárban a Határtalan Európa című sorozatban novemberben Ahány ház, annyi szokás címmel Nagy-Britannia és Írország, decemberben a „legfinomabb borok és sajtok hazája”, Franciaország mutatkozik be.

A Kovács Máté Alapítvány közleménye. A 2001-ben közhasznú fokozatot elnyert Kovács Máté Alapítvány kuratóriuma ezúton köszöni meg mindazok támogatását, akik a 2002. évi személyi jövedelemadójuk egy százalékát az alapítvány adószámára utalták át. Az összesen 72 944 forintot az alapító okiratban meghatározott céljaink megvalósítására fordítjuk.

A 2001-ben az alapítvány javára felajánlott összeget a kuratórium által a *könyvtár-informatika szakos egyetemi és főiskolai hallgatók számára Kovács Máté életművéhez kapcsolódó témákban* meghirdetett pályázat nyerteseinek jutalmazására fordítottuk. (Hangodi Ágnes kuratóriumi titkár)

Állást keres. Pályakezdő 23 éves nő vagyok, könyvtáros (informatika szakirányú) diplomával (Eger, Eszterházy Károly Főiskola, 2003 júniusa) állást keresek elsősorban Egerben és vonzáskörzetében. 2004 júniusában népi játszóház vezetői, 2005 júniusában pedig közművelődési szakember képeztést fogok szervezni. Kiemelt érdeklődési köröm: szolgáltatástervezés, kreatív feladatok, kézműves foglalkozások, táborok szervezése, megtartása.

Verebélyi Judit Ágota

Tel.: (20) 201-3431

Cím: 3300 Eger, Malomárok u. 10. 5/35.

Ritkaságok a szélesebb olvasóközönségnek

Amor librorum

A III. évezred reneszánsz emberének szánja a Kossuth Kiadó és az Országos Széchényi Könyvtár hasonmás sorozatát, az Amor librorumot, amelynek első kötete, Decsy Sámuel műve már kézbe vehető.

MILOSCSI GABRIELLA

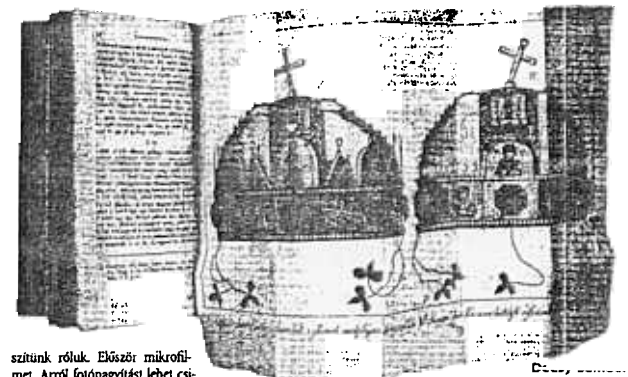
Nem árt, ha korunk könyvszerető embere tehető is, az egyelőre tökéletesre tervezett sorozat egyes darabjainak ára harmincöt ezer forint. Igaz, ezért az árért nem csupán ritka szép könyvek lesz a tulajdonosa, de örökös vásárlási kedvezményhez jut a kiadónál, és ingyen léphet be a nemzeti könyvtár olvasótermébe, kiállításaira, hangversenyre. Decsy Sámuel könyvét az 1738-ból való Magyar Krónika követi, azt a Magyar bábmesterek könyve (Bécsben adták ki német nyelven 1777-ben), valamint a Bajza József-féle Új Plutarch (Pest, 1845), „minden korok és nemzetek leghíresebb férfiainak és hölgyeinek arca- és életrajzával”. A több évre tervezett sorozat szellemi és gazdasági hasznáról az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) főigazgatójával, dr. Monok Istvánnal beszélgettünk.

A Kossuth Kiadótól származik az ötlet, hogy legyen olyan bibliofil sorozat, amelyet tehető emberek a kincsgyűjtés szándékával vásárolnak meg – mondja a főigazgató feladatokat is ellátó főigazgató. – Am a kiadó munkatársai az Országos Széchényi Könyvtárral közösen ösztönözték ki, hogy e drága könyvek megvásárlói a nemzeti könyvtár támogatói legyenek. Szakmailag alapvető probléma, hogy a ritka, régi könyvek állománya fizikai értelemben is meg kell őrizni. Legöregebb kódexünk a XII. századból való. Az olvasói forgalomból természetesen ki kell vonni őket, tartalmukat viszont közre kell adni. Az első lépés ennek az ellentmondásos helyzetnek a feloldására az, hogy másolatokat ké-

ge a könyvtárnak. A sorozat köteteként vásárlóiból alakult Amor Librorum Klub olyan támogatói kört biztosít előbb-utóbb az Országos Széchényi Könyvtár számára, amelyre nagy és kritikus pillanatokban bízott számíthat az intézmény. Mostanában bukkant fel például Londonban egy magyar vonatkozású, szétlelt darabos térképgyűjtemény, kilencven közülük nincs meg a nemzeti könyvtárban. Pedig jó volna, ha a tulajdonunkban lehetne, mert valamennyi a Kárpát-medencét mutatja a XVII. századtól a XIX-ig. Az eladó magyar származású, a kiadást és feléért odaadná gyűjteményét szülőhazája nemzeti könyvtárának. Sem a kultuszárának, sem az intézménynek nincs azonban tízmillió forintja (!) e célra. Másra tehát nem számíthatunk, mint hogy a jelenlegi támogatói körünk összeadja ezt a voltaképpen nem is jelentős összeget. Jó volna, ha idővel az Amor Librorum Klub tagjai kapcsolatba kerülhettek az Országos Széchényi Könyvtár barátai körével. Olyan értelmiségieket tisztelhetünk e körben, akiknek egy része ma már tehető ember. Nekik köszönhető, hogy az állománygyarapításra kapott központi támogatást évi tízmillió-tizenötmillióval meg tudjuk toldani. Széchényi-kéziratokat, régi mappákat vásárolhatunk a barlói kör áldásos tevékenységének köszönhetően.

Jelenlét történelmi műtúra visszatekintő magyar cégek arról panaszkodnak, hogy a III. évezred gazdag magyarjai múltó divatokra költik pénzüket. Miből gondolja az Amor librorum főigazgatója, hogy lesz annyi ember Magyarországon, akinek megdobogtatja a szívét egy-egy gyönyörű könyv?

1010 EUR 61000

szítunk róluk. Először mikrofilmet. Arról fotónagyítást lehet csinálni, amely szűk szakmai körben tanulmányozható. Az állományvédelemnek azonban nem ez a manapság leginkább szorgalmazott módja, hanem a digitális másolatkészítés. Ez azonban komoly költségekkel jár. A nemzeti könyvtár ilyen jellegű gondjainak enyhítésére is szolgál könyvtárságaink hasonmás kiadásának új terve. A könyvtár kiválasztja, melyek azok a kötetek, amelyeket mindenképpen meg kell menteni, de az intézménynek nincs pénze a digitális feldolgozásra. A kiadó a saját költségére elvégzezi ezt a munkát, de a digitálizált másolat jogai nemzeti könyvtárnál maradnak. Az intézményen belül, de az interneten is bárki tanulmányozhatja ezeket a digitálizált változatokat, hiszen a másolat is köztulajdon, akár az eredeti könyvtárság. Az ezer ezer példányban kibocsátott bibliofil kiadványok mellett ötven-ötven példányban megjelenik a sorozatba felvett ritkaságok egyszerűbb, mondjuk legy: paperback változata is, ha a kultuszárca segít, a tudományos könyvtárak kapják meg ezeket.

Boldogabb országokban fellelhető nem kell egy nemzeti könyvtárnak magának gondoskodnia arról, hogy az alapvető feladatokat ügyes fogások révén maga oldja meg. Ilyen szegény lett 201. születésnapjára az az intézmény, amelyet a nagyvonalú s bőkezű gróf Széchényi Ferenc alapított?

A nemzeti könyvtár 2002. évi állománygyarapítási kerete nem érte el a harmincöt ezer forintot. A kis példányszámú kiadott Amor librorum évenkénti négy kötetből számításaink szerint körülbelül kétféle milliárd forintot nyerhetünk. Nem nagy pénz ez, mondhatja bárki, amikor egy Vörösmarty Mihály-kéziratért tízennyémilliót kérnek. De több fontos és hiányzó régi könyvet vásárolhatunk belőle. Ez azonban csak az egyik nyeresé-

„historiáját” 1792-ben adták ki

Virágkorát éli a hasonmás kiadás, kisebb kiadók is vállalkoznak ritka és régi dokumentumok sokszorosítására. A nemzeti könyvtár honlapon létesített valamennyi hasonmás kiadványról, könnyen ki lehet tehát deríteni, mi jelent meg eddig az 1800 előtti könyvtárságokból, és mekkora irántuk az érdeklődés. Magának a Széchényi Könyvtárnak is van másik bibliofil sorozata, a Vince Kiadótól közösen adjuk ki a Gyöngyszemek a nemzeti könyvtárból című sorozatot. Így jelent meg alapító okiratunk, az Ómagyar Máná-siralom egy lapos hasonmás, a világon mindössze egy példányban létező első Drakula-önnyomtatvány hasonmása, az Orbis Pictus brassói kiadásának mása. A debreceni nyomdával éppen e napokban határoztuk el, hogy középkori kódexek hasonmás kiadásába szeretnénk belevágni. Az Amor librorumnak ráadásul megvan az a varázsa, hogy a magyar történelem és a magyar nyelvű tudományosság alapműveit kívánja a gyűjtők kezébe adni.

A XVIII. századi magyar nyelv és tudományosság sok esetben még a szakterület alaposabb ismerői számára is magyarázatra szorul. Az Amor librorum majdnem tulajdonosa közti azonban fellelhető szép számmal lesznek outsiders is. Ki vagy mi igazítja el őket, hogy nagy pénzért vett könyveket olvasson is tudják, ne csak bírálni? – Eredeti elképzelésünk szerint minden kiadványhoz szövegmagyarázó, értelmező tanulmányt fűzünk volna, a kiadó azonban ezt nem látta jónak. Közös elhatározással úgy döntöttünk tehát, hogy a tizedik Amor librorum könyv megjelenése utáni kiadunk egy tanulmánykötetet, amely valamennyi hasonmás kötettel kapcsolatos művelődéstörténeti és filológiai kérdésre választ ad.